

17. mai 1940

Taler

Haakon 7

Dato

17 mai 1940

Sted

Over kringkastingen i Bodø

- 1 Jeg tror at alle i dette land forstår at det er med dyp vemod og sorg at jeg i dag minnes de mangfoldige ganger jeg med min familie fra slottsaltanen i Oslo har tatt imot barnetoget den 17. mai, representerende det glade og jublende Norge.
- 5 Når jeg i dag ikke kan gjøre dette, vil det forstås at jeg føler en dyp trang til på denne vår frihetsdag å sende en hilsen til hele det norske folk.

10 I over hundre år har denne dag samlet det norske folk om frihetstanken og om frihetsverket fra Eidsvoll, og vi har alltid lovet hverandre at vi ville få eie dette land.

Vår utenrikspolitikk har alltid gått ut på å holde Norge utenfor alle européiske konflikter, men til tross for at vi har inntatt en strengt nøytral holdning til alle sider, ble vi den 9. april overfalt av en nasjon som, fordi den selv ikke vet hva

15 personlig frihet betyr, ikke kan forstå hvilken forferdelig urett den har begått overfor et frihetselskende lite folk.

Vi ble stillet overfor valget mellom ettergivenhet og underkastelse, eller forsøk på å forsvare alt det som vi anser som hellig og verd å leve for.

20 For bevarelsen av vår selvstendighet og vår selvrespekt som nasjon var det kun én vei å velge. Vi valte så langt det lot seg gjøre å sette alt inn på å bevare selvstendigheten. Det har allerede kostet betydelige ofre, og etter tre ukers heltmodig motstand har hele det sørlige Norge måttet oppgis.

25 Men Nord-Norge kan vi ennå kalle vårt. Denne landsdel som i tidligere år kanskje ikke har vært påaktet etter fortjeneste, men som i disse dager viser at den med dyktighet og verdighet kan representere et fritt og selvstendig Norge. Og det er mitt håp at vi herfra med våre alliertes hjelp må kunne organisere vårt

forsvar på ny og herigjennom gjenvinne friheten for hele det norske folk.

Jeg takker alle som i de forløpne krigsuker har gjort sitt til å stanse og oppholde den inntrengende fiende. En særlig takk ønsker jeg å uttale til marinen for dens
35 innsats, som har stått fullt på høyde med mannens tradisjoner, og som har vunnet stor anerkjennelse også hos våre allierte.

Jeg takker hæren for hva den til tross for de mest fortvilte mobiliseringsforhold har kunnet utrette.

40

Videre uttrykker jeg en takk til alle som på forskjellig vis har hjulpet militærvesenet i disse vanskelige dager, som f. eks. telegraffolk, jernbanefolk, arbeidere som under luftangrep og mitraljøseild har arbeidet med å holde våre kommunikasjoner i orden lengst mulig.

45

Sist, men ikke minst, en hjertelig takk til sivilbefolkningen i alle deler av landet for den beherskelse, offervilje og resignasjon som er vist, til tross for at så mange har måttet se sine hjem og sitt livsverk ødelagt.

50 Til landsmenn i det besatte område vil jeg uttale det håp at dere ikke må tape motet, at det om ikke altfor lenge må lykkes å skaffe deres frihet tilbake, og jeg ber dere ikke å oppgi troen på og håpet om at dere skal befries.

Vær forvisset om at det for de kommende slekter, som skal bygge landet opp
55 igjen etter all ødeleggelsen, vil være av avgjørende betydning at dere setter alt inn for å bevare Norge som et fritt, selvstendig land. Ser vi slik på det, vil prøvelsens tid kanskje falle lettere.

Jeg vil til slutt minne om dikterens ord:

60

"Denne Bostavn er vor,

og vi elsker den for,

65 hvad den var, hvad den er, hvad den bliver igjen.

Og som Kjerlighed gror

70 af den hjemlige Jord,
skal den gro af vor Kjerligheds Frøkorn igjen."

Gud signe vårt dyre fedreland!

75

Kilde

W. P. Sommerfeldt (red.): Hans Majestet Kong Haakon VII Taler 1905-1946. Oslo 1947, s. 29-31.

Emner

17. mai-tale

80

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/17-mai-1940>

85

90

95

100

105